

MĖNUO	TEMA	VEIKLA	VALANDŲ SKAIČIUS	PASTABOS
RUGSĖJIS	Įžanginė pamoka. Mokytojo ir mokinių prisistatymas. Neformalios veiklos pristatymas.	1. Pokalbis / diskusija.	2 val.	1. Mokinių prisistatymas, gebėjimas gražiai raikšti mintis, mokėjimas bendrauti, išklaudyti kitus.
	Kaip atsirado pinigai? Pinigų atsiradimo istorija. Kokie buvo pirmieji pinigai? Kas yra daiktiniai pinigai? Kokie buvo daiktiniai pinigai? Kas yra mainai? Pirmosios monetos. Pirmieji popieriniai pinigai.	2. Teorinės dalies skaitymas.		2. Savais žodžiais mokiniai pasakoja, kas, jų manymu, yra pinigai. Paeiliui raiškiai skaito teoriją apie pinigų atsiradimą, mainus, daiktinius pinigus. Teorijos aptarimas. Raiškiai paaiškina, kaip suprato apibrėžimus (kas yra pinigai, daiktiniai pinigai, mainai).
		3. Teorijos aptarimas, apibrėžimų pakartojimas.	1 val.	4. Naudodamiesi internetu ir kitomis paieškos priemonėmis suranda informaciją apie senovėje naudotus daiktinius pinigus. Veikla pratęsiama namuose: apklausiami tėveliai, ką jie žino apie daiktinius pinigus? Informacija aptariama klasėje.
		4. Informacijos rinkimas pamokoje ir namuose apie senovėje naudotus daiktinius pinigus.		5. Matytų filmukų aptarimas: ką naujo sužinojau, pamčiau, kas buvo įdomu?
		5. Internetu surastų filmukų apie pinigų atsiradimą, istoriją peržiūra ir aptarimas.	1 val.	6. Medžiagos rinkimas internete ir analizė. Bandytas pagal taisykles surašyti skolos lapelį. Išsiaiškinama, kokia skolos raštelio funkcija yra šiandien.
		6. Kas yra skolų raštelis? Ar dabar jis yra naudojamas? Patirtinė veikla „Mokausi parašyti skolos lapelį“ pagal reikalavimus ir taisykles.	1 val.	7. Vaikai paaiškina, kodėl žmonės pradėjo mainytis. Remiantis konkrečiais pavyzdžiais aiškinamasi, kodėl ir kada žmonės mainosi. Mokytojo padedami, mokiniai modeliuoja klasėje mainus be pinigų ir su pinigais (žaislinius pinigus rasite leidinio gale). Nurodo nors tris priežastis, kodėl natūrinius mainus pakeitė piniginiai mainai. Savo atsakymus pagrindžia. Argumentuoja, kodėl mainai greitesni, paprastesni, kai už prekes ir paslaugas atsiskaitoma pinigais. Realių kriauklių (kaurų) apžiūra.
		7. Užduotys apie mainus.	1 val.	8. Užsiėmimo „Kinijos meistrai“ metu galima klausytis kinų muzikos, sukurti ypatingą aplinką. Tegul vaikai pabando į kinų kalbą išsiversti savo vardą ir perpiešti ženklus ant popieriaus. Baigtus darbus galima įreminti ir papuošti savo kambarį (padaryti paveikslą).
		8. Atliekamos praktinės užduotys: mainų palyginimas ir „Kinijos meistrai“.	1 val.	

Trūkstant metalo variniams, aukso bei sidabro pinigams gaminti, vietoj jų buvo išrasti **popieriniai pinigai**. Senų laikų popieriniai pinigai buvo **skolų rašteliai**, kuriuos žmonės paikdavo parduotuvėse už paimtas prekes. Norint išvengti skolos raštelių padirbinėjimo, skolų rašteliams rašyti buvo gaminamas specialus popierius. Manoma, kad pirmieji popieriniai pinigai buvo pradėti spausdinti 1024 m. **Kinijoje**.

- 5 **Užduotis „Kinijos meistrai“**. Šis užrašas kinų kalba reiškia – pinigai. Pabūk Kinijos tapybos meistru ir pagal pavyzdį parašyk šį žodį tuščius langelius.

钱	钱				

PATARIMAI

1. Sužinokite, kas yra skolų raštelis. Ar dabar jis naudojamas? Patirtinė veikla „Mokausi parašyti skolos lapelį“.
2. Užsiėmimo „Kinijos meistrai“ metu galima klausytis kinų muzikos. Žodį galima piešti pieštuku, flomasteriu ar net tušu.
3. Kaip kiniškai atrodys parašytas vaiko vardas? Pasinaudokite vertimu internete. Tegul vaikas užrašo atskirame lape, įrėminus bus puikus paveikslas.

1 Diskusija (leidžiama vaikui pateikti savo apibrėžimą).
Kas yra pinigai?

2 Teorinė dalis. Perskaityk ir susipažink.

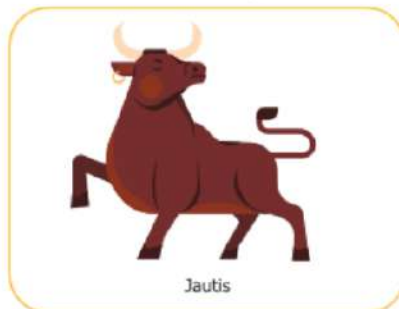

KAIP ATSIRADO PINIGAI?

Seniai seniai žmonės nežinojo, kas yra **pinigai**, nes jų **nebuvo**. Viename krašte žmonės prigaudydavo daug žuvis, o kitame priaugindavo daug daržovių. Pirmieji turėjo tiek daug žuvis, o antrieji tiek daug daržovių, kad negalėjo jų suvalgyti. Pirmieji norėjo daržovių, o antrieji – žuvis, tad jie nusprendė **mainytis**. Norėdami įsigyti daiktų, kurių neturėjo ir kurie jiems buvo reikalingi, žmonės **mainėsi daiktais** su kitais žmonėmis. Žuvį keisdavo į mėsą, papuošalus į darbo įrankius, daržoves į vaisius ir pan.

Senoviniu pinigų galėjo tapti kiekvienas daiktas, kurį buvo galima išmainyti į kitus reikalingus daiktus. Pavyzdžiui, dideliu ir brangiu pinigų buvo laikomas jautis, o smulkiu – kriauklės pavadinimu kaurai, kurios buvo naudojamos ir kaip papuošalai. Taip skirtinguose regionuose atsirado pirmieji pinigai, kurie buvo vadinami **daiktiniais pinigais**.

Vėliau, trūkstant kriauklelių, žmonės pradėjo gaminti panašias formas iš kaulo, akmens ir nefrito*. Buvo gaminami ir kitokių formų akmeniniai pinigai: apvalūs su skylė viduryje, varpeliai. Vėliau žmonės išmoko lieti bronzą. Atsirado bronziniai pinigai.

Jautis

Kriauklės kaurai

3 Naudodamasis internetu ir kitomis informacijos paieškos priemonėmis surask, kokie dar senovėje buvo daiktiniai pinigai. Užrašyk.

*Nefritas – mineralas, dažniausiai žalios spalvos; iš jo akmens amžiuje buvo gaminami ginklai, kiti įrankiai, taip pat nefritas buvo naudojamas papuošalams gaminti.

4 **Užduotis.** Apžiūrėk paveikslėliuose pavaizduotas prekes. Palygink, ar Šviesiuo ir Jono mainai buvo lygūs. Apibrauk tinkamą ženklą $>$ $<$ $=$ ir pažymėk tinkamą atsakymą .

		$>$ $<$ $=$			TAIP ☐
		$>$ $<$ $=$			TAIP ☐
		$>$ $<$ $=$			TAIP ☐
		$>$ $<$ $=$			TAIP ☐
					NE ☐

PATARIMAI

- Galima naudotis panašių prekių paieška internete ar reklaminiuose kainų leidiniuose.
- Diskusija. Kodėl pasirinkti tokie variantai?